

КУДЕНГОВЕ-КАЛЕРГІ ПЕРЕДБАЧУЄ „ПАН-ЕВРОПЕЙСКУ ФЕДЕРАЦІЮ“

НЬО ЙОРК. — Граф Ріхард Н. Куденгове-Калергі, австрійський та голова „Пан-Европейської Унії“, говорячи в Нью-Йоркському Університеті про воєнні плани в Європі, заповів реалізацію своїх планів, цебто об'єднання цілої Європи в одну сильну федерацію без огляду на це, хто виграє цю війну. Однак лише англійська перемога може гарантувати таку вільну спілку об'єднаної Європи. Він твердив, що війна знищила перестарілу систему Європи, цебто „систему 33 суверенних держав, яка ґрунтується на протекціонізмі, національних зброєннях та періодичних війнах“. Заперечуючи таку можливість, що більшовики можуть запанувати цілою Європою при кінці цієї війни, Куденгове-Калергі твердив, що теперішня війна веде до перешкоди демократії чи тоталітаризму. Першу представляє Чорчил, а другу Гітлер. „Тільки перемога Чорчила дасть повну заперку розвитку такої вільної спілки європейських держав“ — говорив австрієць. Якщо Гітлер виграє, то Америка муситиме витратувати величезні гроші на зброєння, щоб бути безпечною перед загрозою нацизму, кінчив Куденгове-Калергі.

ЛУІС ЗГОДИВСЯ НА КОМПРОМІС

ВАШІНГТОН. — По довгих зволіканнях в справі подання страйку вугільних робітників, Джон Луїс, по довгий конференції з президентом Рузвельтом, згодився на компроміс та віддав справу юрійним провідникам. Вони мають рішення, чи майнери вернуть до праці. Перед стрічкою з президентом, Луїс відбуд довгі наради з М. Тейлором, на яких основно обговорено всі проблеми, зв'язані зі страйком. На цій компроміс згодився Луїс не тільки під натиском публічної опії, але також під впливом Роземчої Раді Краєвої Оборони, яка була заступлена на конференції в Білому Домі в особі В. Дейвіса.

НАЙ І ЛЯ ФОЛЕТ ПЕРЕСТЕРІГАЮТЬ ПЕРЕД ВІЙНОЮ

ВАШІНГТОН. — Сенатор Джеймс Е. Фолет з Північної Кароліни та сенатор Ля Фолет з Вісконсин, заступували гостро законопроект адміністрації в справі зміни Нейтралістського Закону. Най твердив, що якщо цей закон перейде, то „Америка буде скорше у війні ніж Велика Британія“. Знову Ля Фолет е той думки, що якщо Америка приступить до війни, то в Америці повстане фашизм або комунізм. Обидва твердили, що виступаючи проти участі Америки у війні, вони не є прихильниками Гітлера ані теж затятими англофобами, а керуються виключно добром американського народу.

МЕКЕНЗІ КІНГ ВІДВІДУЄ РУЗВЕЛТА

ВАШІНГТОН. — Президент Рузвельт та Мекензі Кінг, прем'єр Канади, відбудуть спільну конференцію в Гайд Парк при кінці цього тижня. Радитимуть над спільною контролею цін. Американські й канадські інтереси є так тісно зв'язані, кажуть знавці, що інфляція в Америці малаб негайні наслідки також в Канаді. В надходячий понеділок відчиниться нова сесія нарад парламенту в Отаві й прем'єр Кінг хоче дійти до близького порозуміння з Америкою та тим зміцнити свою позицію.

ФАРЛІ ДАЛІ КРИТИКУЄ ЛЯ ГВАРДІО

НЬО ЙОРК. — Дж. Фарлі, говорячи на демократичному зібранні в Мангетен Сентрі в користь О'Дваера, назвав Ля Гвардіо „брехуном“ та тим, що вганяє за славою. Він твердив, що ньюйоркський посадики дематоічно лає усіх тих, що його не піддержують, а як приклад подав те, як Ля Гвардія вилаяв губернатора Лімена та його брата. Фарлі попирає кандидатуру О'Дваера.

НЬО ЙОРК. — Г. Ля Гвардія заявив, що атаки на його особу такими людьми як губернатор Лімен, Фарлі й інші, є взоровані на німецькій пропаганді. Він сказав, що ці атаки посипалися на нього зараз потім, як в Берліні зачали ляяти президента Рузвельта.

ЯПОНІЯ ШУКАЄ ТОРГОВЕЛЬНОГО „ПЕРЕМИР'Я“ З АМЕРИКОЮ

ВАШІНГТОН. — Високий японський дипломат заявив, що між Америкою й Японією мусить наступити торговельне „перемир'я“, якщо не має прийти до „дуже небезпечного напруження між обома державами“. Він твердив, що теперішні відносини не можуть довше тривати, а тільки можуть „погіршитися“, або погіршитися. Японія може рішитися на якусь драстичну акцію, бо потребує нафти та інших сировин, яких не допускає її Америка. Згаданий дипломат твердив, що японський парламент, який збирається на сесію 15 листопада, може ухвалити дуже високі податки, а це заставить армію повзати рішальні кроки. Далі казав, що Японія хоче постійного замирення на Пасифіку, однак Америка вимагає, щоб японський уряд відтягнув свої війська з Китаю.

„КАРНІ“ ОБОРОНЯВ КОРАБЛІ ПЕРЕД НАПАДОМ СУБМАРИНИ — КАЖЕ НАКС

ВАШІНГТОН. — Секретар маринарки полк. Ф. Накс заявив, що американський нішівник „Карні“ був торпедований 16 жовтня ц. р. німецькою субмариною, коли спішив на поміч групі кораблів, що перевозили воєнні матеріали до Англії. „Карні“, твердив Накс, відпровадив одну групу кораблів, але негайно його залямував інший торговельний корабель, який напала була німецька підводна лодка. На місці нападу німці почали його торпедувати.

НІМЕЦЬКИЙ НАСТУП НА КРИМ ЗАГРОЖУЄ КАВКАЗОВИ — ПИШЕ МАЙОР ЕЛІОТ

Майор Джордж Ф. Еліот, визначний військовий знавець, що пише в „Нью Йорк Гералд Трібюн“, подає в згаданій газеті, що зима не спинить в ніякій мірі військових операцій на східному фронті. Вона може збільшити темп цих операцій та протягнути їх на довгий час. Замерзлі озера, ріки та багна надаються далеко краще під операції механізованих частин ніж осінні болота. Приготовляючись до зимової кампанії на північному й середньому фронті, німці натискають тепер на Ростов і на Крим. Німецький похід на Крим має особливо важне значіння. Здобувши Севастополь та цілий Крим, німці зможуть легко звідтам вискочити на Кавказ, бо з Криму є значно короткий шлях на Кавказ як з Ростова. Головна ціль здобуття Кавказу, пише Еліот, це не тільки нафта, так потрібна для німців, але передісім відтягтя Ірану та його комунікаційних шляхів від Советського Союзу.

РАВШІННГ НЕ ВІРІТЬ В МИР МІЖ СТАЛІНОМ І ГІТЛЕРОМ

Д-р Герман Равшінг, колишній співробітник Гітлера, а тепер його противник, пише в „Нью Йорк Таймс“, що Гітлер мусить цілком розбити Росію, якщо він хоче заповнити своє панування над цілим європейським континентом. Тому, він не погодиться тепер на жадні переговори з Сталіном. Гітлер, пише Равшінг, ще не осягнув свою найголовнішу ціль війни з Сталіном: він ще не зламав сили московської армії. Равшінг твердить, що німецько-московська війна цілком не є „помилкою Гітлера“, як дехто думає, а навпаки, мільони німців вірять, що ця війна зі всіх тих, що їх німці веде від 1939 р., є „одинокою потрібною“ для Німеччини. Якщо Німеччина розгромить Росію та зуміє зорганізувати її безмежні багатства, тоді й друга ціль війни буде осягнена, а саме Німеччина збудує гігантську евро-азійську імперію, яку ніхто не зуміє знищити.

Д-р Равшінг рівнож твердить, що це помилковим думати, начеб ця війна велася на якомусь ідеологічному тлі, як це стараються представити світові німецькі пропагандисти. Гітлер воює за нову евро-азійську німецьку імперію.

КРИВАВІ БОЇ ДОВОКОЛА МОСКВИ

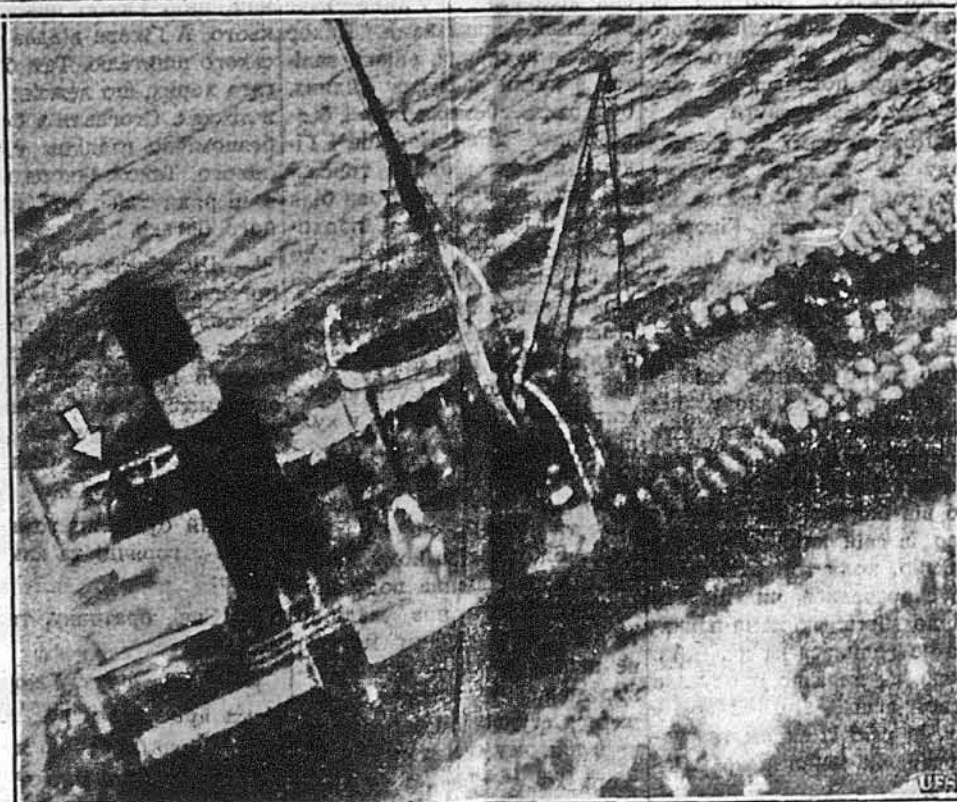
Советські звідомлення з Куйбишева говорять, що німці завзято натискають на оборонні позиції, не звертаючи уваги на страшну погоду і розмоклі дороги. Але їхні ряди ріднуть і вони в деяких місцях вже стратили 60% своєї бойової сили, кажуть советські звідомлення. Німці біля Москви на стільки параноїчно, що советські кола наорали і доконті півночі, що німці Москва не взьмуть. Проте німцями довго затяжна війна. Тепер зима, яка удержує поля і шляхи в розкислом стані тепер показується для Советів явним союзником, ніж холодна зима, яка колись дохла кінця армії Наполеона. Совети хотілиб, щоб така умірквана зима тягнулась можливо найдовше. Бо в ній не можуть як слід порушатись німецькі моторні частини.

НІМЦІ ПРО ПОЛУДНЕВИЙ ФРОНТ

Німецькі воєнні звідомлення цілком промовчують центральний фронт коло Москви, та не кажуть, що на ній діється. Зате обширно пишуть про південний фронт, зокрема про Крим. На Кримі їм вдалось взяти Перекоп і в той спосіб забезпечити собі доступ до Криму. Через Перекоп сунуть на Крим великі німецькі сили, які відтяли советським військам шлях відступу, хіба через море. Тут очікує советські війська така сама доля, якої британські війська зазнали коло Донкерку, або на Креті, говорять німці. З Криму, говорять німецькі кола, німецьким силам легко буде відтяти Азовське море та передістатись на прикавказькі околиці.

БРИТІЙЦІ НАРІКАЮТЬ НА БАЛАКУЧІСТЬ АМЕРИКАНЦІВ

Бритійські урядові кола висказували своє незадоволення з приводу цього, що американські газети, користаючи з повної свободи, пишуть про такі новини, які допомагають ворогові орієнтуватись в воєнній ситуації. До тих новин належить новинка про те, що британські кораблі ладують продукти в Бостоні і що опісля вони поїдуть в напрямку Архангельська. Також новинка, що американські фабрики зможуть виробляти по дві тисячі повзів місячно шойно в червні наступного року. Такі новинки розкривають карти для ворога, кажуть британські урядовці. Бритійський уряд буде старатись через американський уряд запобігти цьому.



З БРИТІЙСЬКОГО РЕЙДЕРА. Ця британська світлина, знята фотографом з британського бомбовика, показує німецький корабель, що попав під бомби цього рейдера десь при побережжю Норвегії, куди він віз припаси для німецької армії в північній Росії. Стрілка показує одну людину, що її можна було бачити під час нападу на покладі корабля.

НІМЦІ „РОЗВ'ЯЗУЮТЬ“ ХЛІБОРОБСЬКЕ ПИТАННЯ НА УКРАЇНІ

БЕРЛІН. — Німецькі джерела подають, що німецькі окупаційні влади на Україні дозволили українським селянам взяти собі на власність ті малі шматки землі, які за часів советської влади їм було дозволено індивідуально управляти. Решта залишається в колхозах. Ті малі шматки землі будуть вільні від податків. Водночас німці обіцяли селянам давати більшу ціну на їх хліборобські продукти, ніж вони діставали за советської влади. Німецькі газети пишуть, що населення дістало повну свободу релігії.

ОДЕСА. — Юнайтед Прес подає з Одеси, що німецька окупаційна влада взялась на широку скалю привертати до порядку українське хліборобство. Те хліборобство внаслідок війни дуже потерпіло. Поля знищені, або внаслідок війни не оброблені. Лиш деінде видніе оброблене поле. Щоб зрушити ту справу з місця німці поназначували „особливих лідерів“, яких припадає по двох на 54 колективи. Вони мають привести до порядку ті колективи та постаратись про те, щоб земля була оброблена й господарка в колективі налагоджена. В колективах дається відчувати великий брак машин і потягових звірят. Машини і звірята понижили, або забрали советські воїни. Також є брак корів. Українські селяни приймають ту зміну з дивним „філософічним спокоєм“, каже кореспондент Ю. П. Вони привикли до того, що їхню землю забирають якісь інші, зверхні сили і тепер цю чергову зміну приймають фаталістично.

ГІТЛЕР ВІДКРИВАЄ „ПОЛЬСЬКУ ПАНІВНУ РАСУ“

КРАКІВ. — „Краковський Тайм“ з 29 жовтня ц. р. доносить, що Адольф Гітлер в розмові з одним італійським журналістом мав на увазі, що „хотіли би впливи польського „геренфінку“, себто польської пануючої раси, назад привернути. Польський нарід, з погляду Гітлера, повинен далі знаходитись під зверхністю німецької панівної раси, але також польська панівна раса, яка має багато добрих прикмет, не повинна бути знищена, а навпаки, повинна відзискати певні впливи. В тій цілі в Берліні науковці в расових справах роблять досліді. Щобільше, німецька влада, занепокоєна великим спадком уродин в Польщі, який, як це говорять німці, наступив внаслідок схрещення польської раси з іншими елементами, почала давати полякам в тім напрямку поміч та тісно співпрацювати з польськими гінекологами.

ПОЛЯКИ В ОБОРОНІ МОСКВИ.

МОСКВА. — Кореспондент „Ізвестій“ доносить з фронту коло Калініна, що там в боротьбі з німцями беруть участь польські добровольчі відділи, які борються дуже хоробро. Навіть польські жінки вступають до добровольчих відділів, щоб чимсь причинитись до оборони Москви. Багато з поляків носить при собі отрую, щоб захити її, якби їх німці взяли в полон.

ВИВОЗЯТЬ ЖИДІВ З ПРАГИ.

ПРАГА. — Німецька окупаційна влада розпочала вивіз жидів з чеського „протекторату“ до новоздобутих країв на сході. Тих жидів мають вивезти 48,000. Вже перші поїзди з жидами почали відїздити на схід. Усіх чеських жидів, яких було перед війною 200,000, тепер залишилось лиш 90,000. З них половину мають тепер знов вивезти.

ШВЕДИ ПІДДЕРЖУЮТЬ ФІНЛЯНДІЮ.

СТОКГОЛЬМ. — На відкритті шведського парламенту виголосив промову міністер закордонних справ, Гінтер, та заявив, що хоч війна з усіх сторін натискає на Швецію, проте Швеція задумує залишитись неутраляною. Відносно Фінляндії, то Швеція її повний піддержує в її війні з Советами, в тій надії, що після тої війни сама Фінляндія і Швеція зазнаватимуть певнішого і тривалішого спокою.

РУМУНІЯ ХОТІЛА ЗАПЕРЕСТАТИ ВІЙНУ.

ОЧАКІВ. — Румунські війська на фронті вже мають досить війни і хотіли її припинити. Вони надіються, що як тільки вони дійдуть до Бога, для них війна буде вже скінчена. В окупованих краях залишились лише три корпуси румунського війська, як залога.

НІМЦІ НАГОРОДЖУЮТЬ ОЩАДНІСТЬ.

БЕРЛІН. — Німецька влада обіцяла всім людям не оподатковувати тої суми, яку хтось зложить до банку як ощадність. Бо внаслідок страху, що в Німеччині вже мусить незадовго наступити інфляція ніхто не хоче складати грошей до банку, а купує все, що може дістати. Гроші зложені в банку влада може безпосередно для себе взяти.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

[Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.]

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Червоним Агентам у Відповідь

Сталінські прихвостні українського покою, одні В. У. Ш. Вістях", а другі іншими способами, намагаються давати американським українцям, в властиво американсько-українським народним газетам і організаціям науку, як їм тепер треба поводитись. Точніше: вчать їх американського патріотизму.

Очевидно, що якщо ті большевицькі агенти дійсно перемінилися і стали з агентів Сталіна приятелями американського президента й американського уряду, то можна б тоді роздумувати теж і над тим, що й вони пишуть про добро Америки і послух президентів Рузвельта. Та біда, що вони не знали ні президента Рузвельта, ні американського уряду і його політики, поки не склалося так, що Злученим Державам прийшлося помагати Советам, щоб перемогти Гітлера. Доглядаючи до цього, червоні агенти стали нагло тисяч-процентними „американськими патріотами" і вже нічого не пишуть про американський „імперіалізм" чи про „американських торговців війною", як це їм тоді наказував писати Сталін. Так, тепер зайшла у них зміна. Але й тут не заважали Рузвельт і Вашингтон, а Сталін і Москва. Хамелеони думають, що все те забулось, та що їм тепер можна вчити американського патріотизму тих американців українського походження, що постійно стояли і далі стоять при вашингтонських урядах, що ще томо півтора року на величезному всенароднім Конгресі Американських Українців заявили, що попирають повні заграничну політику президента Рузвельта і його адміністрації, та що те саме заявляють і тепер — при кожній нагоді. Отже ріжниця між червоними агентами, що є тепер ніби за президентом Рузвельтом, і американсько-українським громадянством, є та, що агенти поступають так, як їм наказує чужа сила, а американсько-українське громадянство держало й держить за своїм урядом після своєї власної, ніким непереможеної.

Червоні агенти, підбиваючись тепер під те, що президент Рузвельт і уряд та громадянство є за боротьбу Гітлером і допомогу всім тим, що з ним воюють, хочуть, щоб ми слухали того, що вони нам кажуть у справі допомоги Советам. А ми слухаємо свого сумління і переконання. І ні президент Рузвельт, ні американська влада, нічого нам за те не кажуть, бо ми поводитимось по американськи. І чому ж мали б бути проти нас? Ми ж визнаємо наших людей збирати допомогу і давати гроші на допомогу воєнним жертвам. Але ми хочемо ось тим і всякими іншими засобами допомагати тій гуманітарній акції, яку веде Американський Червоний Хрест, а до большевицьких чи півбольшевицьких ріжних комітетів довіря не маємо, бо практика вказує, що збірні такіми комітетами гроші не йдуть на допомогу бідним і голодуючим, а на большевицьку пропаганду. Зате маємо повне довіря до напів-урядової чисто американської установи, до — Американського Червоного Хреста. Він може давати допомогу кому хоче: москалям, полякам, китайцям і т. д. Віримо, що він і за українців не забуде. Та якщо не було, в кожному випадку він допоможе бідним і нещасним. Це певне і для нас рішальне.

Ханес Тгуманіан.

ГІКОР

Нарід зібрався довкола десь? А колиб я так помер із перся, чимраз більше людей збігалося. Гікор та кож прибіг сюди та старався продістатися наперед, ставив навшпиньки, хотів бачити, що там вперед діялося.

— Що ти тут хочеш, йолупе? — спитав його якийсь кінто (мандрівний, похатний крамар). — Іди твоєю дорогою, — із цими словами вдарив Гікора в голову. Гікор нараз одамнявся та поспішив до крамниці.

Вечором сидів Гікор у кухні скулений, сльози ще не висохли йому на лиці, лице все ще напішло від майстрових ударів. Наряд до кухні вбіг підсвістуючи старший практикант Васо. Як побачив Гікора, перестав свистати, споважнів і спитав глумливо: „Ти в клубі забавився, ти ведмедю? А може ти мав поладити якусь важну справу в губернаторстві?" Гікор мовчав. „Чи ти не чуєш, ти йодопе? Де був ти ніні ввесь

день? А колиб я так помер із голоду — то що тоді?" Так говорив Васо та підходив, по-мало до Гікора, хвилюючи стоїть тихо, а потім нараз ударив його в голову. Гікор накрив голову обома руками та скулився в куті. Васо розмахнувся шераз, та тут із надвору почувся голос купця. „Побачиш, що він зробить із тобою?" — погрозив йому Васо. — Тепер мене вб'ють на смерть, — подумав Гікор і страшно злякався. Майстер уже був добре вибив його в крамниці, а тепер лише сказав, щоб йому не дали нічого їсти, аби пізнав, що значить бути голодним.

Гікор склубився у ліжку, навів голову сховавши під накривало та лежав тихо-тихесенько. Та час від часу визирав крадьки зпід накривала та жадібно споглядав, як товариш заїдав. А що по Васові не пізнало було, щоб дав щось Гікорі, знову сховався під накривало, аби не бачити, як

ТАМ, ДЕ ЛЛЕТЬСЯ КРОВ

ХАРКІВ, ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ НА ЛІВОБЕРЕЖЖУ.

Дня 24. жовтня 1941 р. більшість як місяць по занятті Києва та Полтави, німецькі війська ввійшли в Харків, завдяки чому Харків, за- лівши його по дуже завзятих боях з советськими військами. Харків не друге по величині місто України, а четверте в цілому СССР.

Хоч Харків в порівнянні з іншими містами України, є досить молодим містом, проте його роль та значіння в культурно-національному та економічному - промисловому житті України є величезною. Харків засновано в 1654 р. як „вільне українське місто". Лежить він над річкою Лопанню та є центром Лівобережної України.

Центр воєнної промисловости.

Через багаті поклади земельних багатств Донецького Басейну, Харків грав здавна важну роль в промисловому житті б. царської імперії, а тепер за советського режиму його значіння зросло вдвістєро. Американці називають Харків „советським Пітсбургом" з огляду на його великі фабрики тяжкої промисловости, головню тої, що виробляє воєнні знаряди. В Харкові є фабрики літаків, поїзів і тракторів. Великі будівельно-машинні заводи, доставляють Україні цілому СССР ріжних машин та всяких інших господарських приладів. В Харкові крім того концентрується металева, харчева та хемічна промисловість, що обслуговує ціле Лівобережжя. Там большевики організували рівнож Донецький Державний Трест, Машинний та Металургічний Трести, й інші.

Через це Харків, як місто, що швидко розвинуло промисловість веде до Харкова аж шість ріжних залізничних шляхів: з Києва, Дніпропетровська, Конотопу, Москви, Ростова над Діном і Баку.

Харків в українській історії.

Харків заклали українські переселенці з Правобережжя в 1654 р. Він став відразу важним оборонним містом на пограниччі, а відтак полковим козацьким містом; після заняття Криму та поступової колонізації степу, Харків стає важнішим центром цілого Лівобережжя. Значіння Харкова в модерній українській історії зростає з заложенням Харківського університету (1805), який був першим університетом на Україні. Заложенню його головню заходом В. Каразіна. На початку XIX сто-

другому смакує. Того дня не дістав ні шматочка хліба, його тяжко вибили, він довго плакав, а тепер поклався до ліжка, всеж не міг заснути.

— Шож, як там? Ти певно з голоду не можеш заснути? Добре тобі так! — сказав добрий Васо та дав Гікорови шматок хліба зі сиром.

— Бери, та їдз крадьки під накривалом, щоб старий не бачив.

Гікор скоро схопив хліб і сир, сховавши голову знову під накривало став крадьки їсти та знову задумався. Думав про рідне село, про ті часи, як то він бавився на полі та весело їв свій хліб. Згадував той вечір, коли то батько й мама сперечалися, чи післати його до міста, як мама плакала та не годилася на це. „Ах, мамусю, як виразно прочувала все твою душу", зітхав Гікор у ліжку, їв хліб із сиром та наслушувався, чи майстер не надходить.

На другий день рано своєю Гікор у дверях крамниці та кликав голосно: „Заходьте, заходьте, мої панове!"

Вже була почалася зима, а

ліття Київ занепадає як духовно-культурний центр України, а його місце скоро займає Харків.

При університеті купчилися ліберальні українські й московські сили, які симпатизували з українським народним рухом. І тоді, коли в Києві царювала досить строга цензура, в Харкові виходили газети, журнали, які явно співчували українському рухові. Згадаймо тільки „Харківські Ізвестії" (1816), „Український Вестник" (1816—1819) проф. Филомафитського, „Харківський Демокрит" (1816), „Український Журнал" (1824—1825) і т. п. Всі вони були органами місцевого українського життя, друкуючи іноді деши й українською мовою (твори Артемовського - Гулака й інших).

В 30-тих роках XIX. віку в Харкові починається ряд українських альманахів як „Український Альманах", (1831) Срезневського й Росковшенка, „Утренняя зірка" (1833) Петрова, „Запорожская Старина" (1833—1838) Срезневського, пізніше „Січ" (1841) Корсунна й „Молодик" (1843—1844) Бецького. Ця літературна діяльність витворила цілу школу українських культурників, які надали українського характеру цілій Слобожанщині. Цій роботі сприяв цей факт, що на слободах кріпацтво не прибрало ще було таких грізних форм і відносини з українським народом були кращі як деінде. Харків веде перед в цій культурній місії. Мало не всі українські письменники та поети першої половини XIX. століття, уроженці Лівобережжя, були зв'язані з Харківською школою. Залишились харківському українському культурному центру розвиваючись до великих розмірів українська елітарна графія, що дуже поглибила й поширила українознавство. В Харкові діяли та писали такі визначні прометеї української літератури як Петро Артемівський - Гулак (1790—1865), Григорій Квітка - Основаненко (1778—1843) та менш або більш зв'язані з харківською школою є такі українські письменники й поети як Боровиковський, Гребінка, Болянский, Максимович, Метлинський, Костомарів, Петренко, Забіла, Чужбинський, і ін. Коли приходить доба т. зв. „чорної реакції" по замордуванні царя Олександра II. Харків, подібно як Київ і Одеса, дістається під гостру царську контролю і там хвилево при-

тихає українське літературне життя.

В 1897 р. повстає серед української університетської молоді в Харкові Революційна Українська Партія (РУП), що під проводом Дмитра Антоновича (сина Володимира) перша кидає гасло самостійности України. З цієї партії пізніше виникла націоналістична ідеологічна група авд. Миколи Міхновського, який у брошурі „Самостійна Україна" виловив основні принципи тої ідеології. По першій російській революції (1904—1905) Харків далі є центром культурного та політичного (тайного) життя України.

Харків за революції.

З вибухом революції в Росії та в Україні, в Харкові, подібно як у Києві, пробудилося дуже скоро українське національне життя. Всі українські організації заявили відродженню за піддержку Української Центральної Ради. Але тому, що в Харкові, як промислово-му місту, було багато московських зайшлих елементів, зачалася там теж організуватися большевицько - московська опозиція звернена проти Центральної Ради. Коли підписувано Берестейський Мир, в лютий 1918 р., то большевики організували в Харкові т. зв. „радянський український уряд" Христіана Раковського та вислали до Береста Медведя та Шахрая як представників „Радянської України", які, однак не були визнані.

Харків — столиця УССР.

Здобувши та поневоливши Україну, московські большевики зробили з Харкова столицю „Радянської України". Мав це бути удар, звернений проти Києва, бо Київ вважався большевиками „центром українського шовінізму та жовто - блакитної буржуазії". Так вони тоді писали про нього. За той час, дебо і аж до 1935 року, коли столицю України знову перенесено до Києва, Харків зробився великим містом. В часі воєнного комунізму чи НЕП-у, з Харкова йшли проміння т. зв. українзації по цілій Україні. Тут були згуртовані всі комісаріати УССР, доки їх Москва не „сентралізувала". Харків став тоді центром не тільки політичного й економічного, але також культурного життя України. За цілу декаду (1923—1933) тісно живуть з Харковом імена таких осіб як: Микола Скрипник, В. Затонський, Микола Хвильовий, О. Шумський, О. Чубар, Г. Петровський, Панас Любченко, Павло Христюк, Досвітний, Ф. Таран, А. Річницький, К. Максимович, Волобуїв, чи таких як Михайло

Ревеляції Шайрера

В своїй останній промові з століття". Цей план ще не нагоди „Свята Флота" президент Рузвельт, заявив між іншим, що Гітлер планує знищення християнської релігії, а на її місці хоче запровадити якусь нову, яка буде опиратися на культу німецького народу та німецької раси. Президент твердив, що американський уряд має на те певні докази.

Відомий американський радіолий кореспондент Вільям Л. Шайрер, що недавно видав голосну вже тепер книжку п. з. „Берлінський Денник", в одній з своїх радіових промов подав далеко більше про ці німецькі плани в справі релігії. Він був довгий час в Берліні як кореспондент КБС („Коломбія Бродкестінг Систем") та мав нагоду ближче запізнатися з нацивським світоглядом та з нацивською системою.

Шайрер твердить, що Гітлер дійсно думає про усунення християнської релігії за всіма її законами та зовнішніми знаками (церкви, богослуження, і ін.). На її місце, каже Шайрер, Гітлер хоче впровадити знак свастики та завести якусь нову „німецьку релігію". Цей план складається з 30 точок, які обробив Альфред Розенберг, творець т. зв. арійської ідеології та автор „Міту XX

Точка 13. голосить, що „національна церква заборонить в Німеччині друкувати та поширювати біблію. Точка 15. твердить, що місце біблії займе Гітлерова книжка „Моя Боротьба".

У 18. точці, каже Шайрер, Розенберг домагається знесення хрестів, вітарів по церквах, образів, а Розп'ятого має заняти знак німецького меча. Точка 19. каже, що „на вітарах національної церкви буде наша свята книга „Моя Боротьба", а по її лівій стороні меч, як символ відданости німецького народу Богові".

Щодо догми тої нової церкви, то варто запізнатися з точкою 21, яка подає, що „національна церква не узнає прощення гріхів. Національна церква виходить з того становища, що „гріх мусить бути невідкично помщений залізною організацією".

„Валіте" та журналом „Червоний Шлях" явно проповідують „орієнтацію на психологічну Європу", дебо орієнтацію на західно-європейську цивілізацію та на її демократично - ліберальні інституції.

Максимович це саме робив в компартії, інші в інших діялях життя. В Харкові розвивався український державний театр „Березіль" під управою Леся Курбаса, що потім разом з театром був „злікований", як зачався процес знищення українзації.

Мало не всі, що їх отсе вичислено, згинули трагічно. Скрипник, Хвильовий (1933 і 1934), Любченко (1937) застрілилися; Грушевський, якого обвинувачували в харківському процесі СБУ в 1930 р. в „зраді", осліп та згинув на засланні в Кисловодську на Кавказі в 1934. Без сліду зникли В. Чубар, Петровський, В. Затонський, Шумський та Максимович й інші. Культурний центр Харкова розгромив Сталін разом з організованим голодом та насильною колективізацією сільського господарства в 1932—33 рр. Останній Харків почав знову прибирати московський, тим разом „советський" вид, як це виявлено в пісні:

„Із Харкова ми прибули, Де панує істинний лад — В нас перед все український. ...Да, канечню русський зад".

Населення самого Харкова виносить коло 900,000 мешканців, з чого українці творять 38,3%, москалі 37%, жида 19,5%, поляки 1,3%, згідно з статистикою сперд 6 років.

До гарних будівель Харкова належать Покровський собор (1686), Хрестовоздвиженська церква, церква св. Миколи; з новітніх величезна будова Держтресту. Харківська округа має 18 міст, 2,506 сіл, 432 сільрад, 27 районів та 1,604,000 мешканців, з чого українці творять 70,4%, москалі 22,5%, жида 5,5%.

ТОРГИ ХАРЧАМИ В ФРАНЦІЇ.

ВІШІ. — Французька суспільність тепер найбільше занята тим, щоб дістати звідкись належну кількість харчу і прокормитись. Про харч люди говорять на кожному кроці. А також існують ріжні потаємні харчеві склади, в яких за великою ціною можна дістати ріжні харчі. Це потаємне торгування харчами нагадує торгування алькогольними напінками в Америці підчас прогибіції.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

Перша закарпатська фільма „Забутий Край“.

Оце перший раз в Америці по більшій частині української еміграції буде висвітлюватися фільма „Забутий Край“.

Фільма „Забутий Край“ — це перша фільмова драма з життя закарпатських українців, що була випродукована на Закарпатті під назвою „Марійка Невірниця“.

Участь у фільмі „Забутий Край“ беруть верховинці з різних сторін Закарпаття, місцеві жиди і чеська поліція. А у головній ролі виступає Андрій Кість, відомий громадський діяч.

Сцени фільмовано на Закарпатті в різних селах біля Чорної Ріки. Мова в тій фільмі така, як на Закарпатті наші люди говорять, себто українська мова, а закарпатський діалект.

Сюжет до фільму „Забутий Край“ написав Іван Олбрахт (автор роману „Розбійник Микола Шугай“, репортажів з Закарпаття під наголовком „Земля без імені“ та „Гори і Століття“). Сценарій виготовив К. Новий, режисер Владислав Ванчура.

Є це одинока говорюча фільма, що була випродукована на Закарпатті за чеської влади, тобто це за життя президента Масарика. Її спроваджено до Америки щойно недавно.

Тепер буде фільма висвітлювана без ніяких змін, — пізніше може дещо буде скорочена і перероблена.

Тема тій фільмі є така: У білого дереворуба Петра Бірчака і його молоді жінки Марійки блискавиця спалила хату. Тверді духом гірники-верховинці не піддаються легко нещастю... Ставить Петро нову жтву. Туристичний рух вже до певної міри змінив інтер-

чоловік, він не може знести тої великої кривди, яку робить Герзан йому та його товаришам. Отже Петро збунтував робітників проти Герзана так, що ті готові добре відлатитися йому... Та біда, що в тому часі Петра стрінуло друге нещастя: Вій довідався, що його жінка Марійка любиться з Данилом. А повідомила його про це така його мати, яку він лишив з Марійкою в дома. Отже Петро, з хвилю, коли довідався про свої клопоти дома, хоч як злий на Герзана, хоч як хотів помститися на нім, то затужив за жінкою так, що все інше лишається в нього на другому плані... Він вже тепер перше думає про пістку над Данилом, він не може спокійно прийняти зради своєї жінки зради товариша і т. п. Петро, хоч ніколи не лив, то тепер з великою туги випив кілька чарок. Ходить як не свій... До дому далеко. Грошей ще не встиг заробити. Нікому не каже про свої клопоти дома. А в той же час всі інші робітники дали бунтунуться проти Герзана! Тепер знову зайшло їм найбільше за зіпсуту солонину, яку Герзан купив для них. І коли Герзан побачив, що з Петром шось зле, що Петро вже не став бути провідником робітників, що ворожнечу робітників можна скерувати в іншу сторону, сказав робітникам, що ту солонину він купив в Розенталя, що то Розенталь через цілий час продавав йому таку зіпсуту солонину і т. д. Отже робітники зі злости винесли погром на коршум Розенталя, і знищили сокирами в коршмі все, що було, хоч самого Розенталя не побили. Оттак пімстився Герзан на Розенталя за те, що його донька не хотіла полюбити його, так і вдалося йому відвернути гнів робітників проти себе, а звернути проти Розенталя.

Коли ліс вирубано, приходять Петро до Герзана з сокирою в руках. Герзан з страху почав кричати „гвалт“, не питаючи, що Петро хоче. Та Петро каже: „Спробуйте мені Данила на роботу спустити дараби!“ Герзан зрадив, що Петро не прийшов по його життє і обіцяв зробити це.

Петро і Данило на одному дарабі... Вода сильно бурхлива, кидася дарабою від берега до берега... Петро на хвилину то забуває за пістку над Данилом, то знову нагадує собі її... І так на мить, не думаючи, що робить, неначе ошалілий, кидается на Данила і по короткій боротьбі падають обидва дараби у бурхливу воду... Данило, ранений, втопився, а Петро випив. Петра робітники витягнули живим, перев'язали рану і питають за Данилом. Петро мовчить... З того брат Данила, Адам, відчув, що Петро убив Данила... Вертає в село і по дорозі кричить на все горло, що Петро убив Данила... Іде на поліцію, але поліція не вірить його зізнанням, бо Петро був дуже чесний чоловік.

Герзан, користаючи з тої події, відправляє Петра з роботи. Петро вертає додому. Його хату ве забрав Глік, вже з його хати жиди вже зробили собі другу коршму. А Марійка з мамою живуть в колибі... Марійка тремтить перед сокирою, з якою Петро увійшов до колиби... Та Петро скинув шапку і каже: „Слава Ісусу!“ Марійка мовчить. Мати просить до вечері. Петро сів вечеряти, а з навору чути крики: „Петро мордерца! Петро убив Данила!“ Петро звернувся до Марійки і каже: „Чи чуєш, Марійко?“



„ЛЮБКА ТАБОРУ“.

Військовий табір Грента коло Рокфорду, в стейті Ліноіс, вибрав 22-літню Луїсу Гейнес з Лексингтону, Кентукі, наречену вожака Пола Бейлі, „любою табору“. Її вбрано з соток світлин дівчат воєнків, поданих самими во-
яками.

Та гуцул не уба того, кого сильно любить... Петро про-
тив Марійки і почав нове життя з Марійкою. Почав будувати хату, але тим разом вже далеко від тих „тури-
стів“, від тих „туристичних рухів“, які не давали йому спокійно жити на його власній землі... Пішов далеко в гори Карпати, далеко від того „світ-
ла“, яким світило на Закарпатті від тих ріжних „туристів“.

Ось так закінчується фільма „Забутий Край“ — фільма, яка для українців в Америці є цікавою тим, що це перша фільма в українського життя, яку випродукувала чеська фільмова компанія „Славіа-
фільм“ на Закарпатті, та що та фільма є дійсним свідком того, що діялось на Закарпатті за чехо-словацької влади.

Перше висвітлення тій фільмі відбувається в Нью Йорку, 1 і 2 листопаду ц. р. в Бітвен Авдиторіум.

Укр.Фільмова Спілка „Калина“:
Микола Новак, управитель.

ВАШИНГТОН, Д. К.

Українська Служба Божя.

В неділю, дня 5, жовтня від-
правив о. Омелян Ананевич,
настоятель Українського Ка-
толицького Семінара в Ва-
шингтоні, першу співану Служ-
бу Божу в церкві під ч. 2311
Линколі Ровд. На Богослуж-
женню зявилось поважне чис-
ло американсько-української
молоді, що тепер має працю
при ріжних урядових роботах.
Співав хор питомців. Тепер
так Богослуження буде від-
правлятися кожної неділі в тій
самій церкві.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

Н. Т. Ленкестер, Н. Й. —
Дякуємо за замовлення чоти-
рьох примірників „Історії Ук-
раїни“ від 87. від. У. Н. Союзу.
Та подайте, чи це для членів і
відділу, чи для американських
установ.

Коли в часі облуплювання
цибулі будемо жувати білий
хліб, сльози з очей не будуть
витікати.

ТАРЗАН, ч. 433. Здержаний по середині повітря.



„На дерево“, закликав Тар-
зан до Зелі в хвилині, як неві-
домі воїни почали їх окружа-
ти. Самі воїни були також
здивовані.



Вони також несподівано на-
скочили на Тарзана, Зелю і
Тома. Тарзан миттю схопив
хлопця і підскочив вгору, щоб
схопитись галузи.



Та в тім моменті, як він вже
схопив галузь і мав саме під-
нести вгору хлопця, один з
воїнів теж підскочив і міцно
схопив хлопця за ногу.

ГІКОР

(Докінчення зо стор. 2.)

нові! — кликав хорий в го-
рячі.

Кілька днів опісля вертався
Гамбо до дому. Він був уже
похоронив Гікора й йшов сам
один. Під пахою ніс одержу-
тини, щоб мати плакала над
нею. В кишені одержини найш-
ли приторішу лискухих гудзи-
ків, колірний папір, багато
скравків сукна та кілька шпи-
льок. Це все Гікор збирав і
складав для своєї сестрички
Сані.

Гамбо йшов задуманий. Таж
то ще не так давно тому йшов
він тою самою дорогою із Гі-
кором. Цеж тут, на цьому міс-
ці, говорив він батькові: „Та-
ту, мене болять ноги“. Ось це
дерево, під яким вони були
посідали, щоб відпочати. Тут
сказав був тоді Гікор: „Тату,
я хочу пити“. Ось тут це дже-
рело, з якого вони пили во-
ду... все, все є тут знову, лише
його нема...

На другий день, як Гамбо
сходив із гір, далеко видно
було село. На краю села сто-
яла мама, Сані, Микитя, Мосі та
ждали на повертаючих. А ма-
ленький Гамбо, якого мати
держала на руках, кликав:
— Та ходи, Гікорь...

(Кінець).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Збори
Тов. ім. Івана Франка, від. 241., від-
будуться в неділю, 2 листопада, в
1. годині пополудні, в першій галі.
Гейс Ебеню. Проситись членів при-
бути начас. — П. Г., секр.

УВАГА! ФІЛІДЕЛЬФІЯ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

В НЕДІЛЮ, 2, ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 2, 1941)

УКРАЇНСКА ГРОМАДА В ФІЛІДЕЛЬФІІ ВІДСВЯТКУЄ

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

В пам'ять 23-річчя Листопадового Зриву на Україні.

Свято відзначається ВЕЛИЧАВМ КОНЦЕРТОМ.

в Українській Галі, 849 Норт Франклін ул. Початок год. 7. вечір.

В концертній програмі візьмуть участь: Катедральний Хор Української Католицької Церкви; Катедральний Хор Української Православної Церкви; українські солісти з Нью Йорку, панна Марія Поліняк; панна Ола Кляпо і пані Анна Волос виступлять з дуєтом; панна Ола Саловий і панна Ола Титанч виступлять з інструментальним дуєтом; панна Марія Рибачок буде аккомпаніювати на піані; святочні промови будуть виголошені в українській і американській мовах.

Україно! в Україні! На традиції Листопадового Зриву вихо-
вався тисячі нашої молоді на Україні. Не дозволяймо цій традиції
загинути в Америці! Всі співні на Свято Української Державності!
Комітет Свята.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ В БАЙОН, Н. ДЖ.

власноує

14. РІЧНИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 1. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 1, 1941)

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

35 WEST 19th STREET, BAYONNE, N. J.

Початок у 7. вечір. Добірна музика. Вступ 35 ц.

ПОЗІР! КАРНЕГІ, ПА., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

Заходом Української Парохії св. Петра і Павла в Карнегі, Па., та
в залі з Товариствами, Братствами, Сестринствами, Громадським
Клубом і 63. Відділом ОДВУ влаштовуються

В НЕДІЛЮ, 2. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 2, 1941)

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

в УКР. ПАРОХ. ГАЛІ, 220 JANE STREET, CARNEGIE, PA.

В святі візьмуть участь: світової слави оперний співак-артист
Михайло Голубинський; славні співаки: пані Марія Вонсе-Хамбога й
пані Теодозія Онисковна, та панні Онисківні. Реферат виголосить
п. адвокат Василь Онисків. Панахида за душі Борців-Героїв буде
відслужена в церкві в 12. годині вполудні. Початок святого
концерту в 7. годині вечером.Шановні Українці і Українки з Пітсбурґу! Просимо Вас
взяти участь в цьому народному святі, в якому віддаємо Героїв, що
віддали життя за нашу Неньку Україну. Віддаймо їм заслужену честь,
а самі відчемо задоволення, що сповнили народний обов'язок.
Комітет Свята.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ

ПОГРЕБНИК

НА ФІЛІДЕЛЬФІО

І ОКОЛИЦІ

МІХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. Market 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЩОЛІ ПОХОРОН в цілому прегар-
ною металевою
труною, двома автом. караваном,
бальсмуванням, під-
нянням Похоронного
Дому і т. д. \$295.00Все, чого треба, з виїзком оди-
н я належностей за церкву
відправу в цвинтар.

S. KANAI KAIN

433 State St., Perth Amboy, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646

МІХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. Market 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЩОЛІ ПОХОРОН в цілому прегар-
ною металевою
труною, двома автом. караваном,
бальсмуванням, під-
нянням Похоронного
Дому і т. д. \$295.00Все, чого треба, з виїзком оди-
н я належностей за церкву
відправу в цвинтар.

S. KANAI KAIN

433 State St., Perth Amboy, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646

МІХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. Market 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЩОЛІ ПОХОРОН в цілому прегар-
ною металевою
труною, двома автом. караваном,
бальсмуванням, під-
нянням Похоронного
Дому і т. д. \$295.00Все, чого треба, з виїзком оди-
н я належностей за церкву
відправу в цвинтар.

S. KANAI KAIN

433 State St., Perth Amboy, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646

МІХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. Market 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЩОЛІ ПОХОРОН в цілому прегар-
ною металевою
труною, двома автом. караваном,
бальсмуванням, під-
нянням Похоронного
Дому і т. д. \$295.00Все, чого треба, з виїзком оди-
н я належностей за церкву
відправу в цвинтар.

S. KANAI KAIN

433 State St., Perth Amboy, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646

МІХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. Market 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЩОЛІ ПОХОРОН в цілому прегар-
ною металевою
труною, двома автом. караваном,
бальсмуванням, під-
нянням Похоронного
Дому і т. д. \$295.00Все, чого треба, з виїзком оди-
н я належностей за церкву
відправу в цвинтар.

S. KANAI KAIN

433 State St., Perth Amboy, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646

МІХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. Market 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЩОЛІ ПОХОРОН в цілому прегар-
ною металевою
труною, двома автом. караваном,
бальсмуванням, під-
нянням Похоронного
Дому і т. д. \$295.00Все, чого треба, з виїзком оди-
н я належностей за церкву
відправу в цвинтар.

S. KANAI KAIN

433 State St., Perth Amboy, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646

МІХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. Market 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЩОЛІ ПОХОРОН в цілому прегар-
ною металевою
труною, двома автом. караваном,
бальсмуванням, під-
нянням Похоронного
Дому і т. д. \$295.00Все, чого треба, з виїзком оди-
н я належностей за церкву
відправу в цвинтар.

S. KANAI KAIN

433 State St., Perth Amboy, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646

МІХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. Market 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЩОЛІ ПОХОРОН в цілому прегар-
ною металевою
труною, двома автом. караваном,
бальсмуванням, під-
нянням Похоронного
Дому і т. д. \$295.00Все, чого треба, з виїзком оди-
н я належностей за церкву
відправу в цвинтар.

S. KANAI KAIN

433 State St., Perth Amboy, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646

МІХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. Market 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЩОЛІ ПОХОРОН в цілому прегар-
ною металевою
труною, двома автом. караваном,
бальсмуванням, під-
нянням Похоронного
Дому і т. д. \$295.00Все, чого треба, з виїзком оди-
н я належностей за церкву
відправу в цвинтар.

S. KANAI KAIN

433 State St., Perth Amboy, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646

МІХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.